

OTSUS

Vaidlustusaja number	249-24/285787
Otsuse kuupäev	17.01.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Krausberg Eesti OÜ vaidlustus aktsiaseltsi Eesti Raudtee riigihankes „Heakorratööd platvormidel ja maa-aladel 2025-2027 (viitenumber 285787) hanke osades 1-3 ja 5
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Krausberg Eesti OÜ, esindaja Martin Saar Hankija, aktsiaselts Eesti Raudtee, esindajad vandeadvokaat Erki Fels ja vandeadvokaadi abi Gregor Saluveer Kolmandad isikud: PUHASTUSPROFF OÜ, esindaja Dane Olejnik; KESKKONNAHOOLDUS EESTI OÜ, esindaja vandeadvokaat Mart Parind

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p 8 ja § 192 lg 3 p 7 alusel

- Jätta Krausberg Eesti OÜ vaidlustus läbi vaatamata.**
- Jätta aktsiaseltsi Eesti Raudtee ja KESKKONNAHOOLDUS EESTI OÜ lepinguliste esindajate kulud nende endi kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kolme tööpäeva jooksul otsuse teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 280 lg 2).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 17.10.2024 alustas aktsiaselts Eesti Raudtee (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusega läbiviidavat riigihanget „Heakorratööd platvormidel ja maa-aladel 2025-2027 (viitenumber 285787) (edaspidi Riigihange). Riigihange on jagatud viieks osaks:

¹ Riigihangete seadus

osa 1 – aastaringsed heakorratööd Harjumaal;
osa 2 – talvised heakorratööd Virumaal;
osa 3 – talvised heakorratööd Alupere – Tartu;
osa 4 – talvised heakorratööd Ropka – Valga;
osa 5 – talvised heakorratööd Ülenurme – Piusa.
Pakkumuste esitamise tähtpäev saabus 09.12.2024.

2. 12.12.2024 võttis Hankija Riigihankes mh vastu järgmised otsused:

- tunnistas vastavaks Krausberg Eesti OÜ, KESKKONNAHOOLDUS EESTI OÜ ja PUHASTUSPROFF OÜ pakkumused;
- lükkas tagasi AKO Eesti OÜ pakkumuse;
- tunnistas Riigihanke osades 1-3 edukaks PUHASTUSPROFF OÜ, Riigihanke osas 4 Krausberg Eesti OÜ ja Riigihanke osas 5 KESKKONNAHOOLDUS EESTI OÜ pakkumused;
- jättis kõrvaldamata ja kvalifitseeris PUHASTUSPROFF OÜ, KESKKONNAHOOLDUS EESTI OÜ ja Krausberg Eesti OÜ.

3. 19.12.2024 esitas Krausberg Eesti OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) vaidlustuse Hankija otsustele jätta PUHASTUSPROFF OÜ (edaspidi Kolmas isik I) ja KESKKONNAHOOLDUS EESTI OÜ (edaspidi Kolmas isik II) (edaspidi koos Kolmandad isikud) kõrvaldamata (hõlmates vaidlustusega Riigihanke osasid 1-3 ja 5).

4. 23.12.2024 esitas Hankija vaidlustuskomisjonile taotluse hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmiseks kõikides Riigihanke osades. Vaidlustuskomisjon jättis taotluse 03.01.2025 otsusega nr 249-24/2857877 rahuldamata.

Tallinna Halduskohus rahuldab 07.01.2025 määrusega AS-i Eesti Raudtee kaebuse, tühistas vaidlustuskomisjoni 03.01.2025 otsuse nr 249-24/2857877 ning andis AS-ile Eesti Raudtee loa sõlmida Riigihankes hankelepingud osades 1–3 ja 5 (resolutsiooni p-id 8 ja 9). 10.01.2025 jõustus Tallinna Ringkonnakohtu määrus haldusasjas 3-25-33, millega jäeti Krausberg Eesti OÜ määruskaebus rahuldamata ning Tallinna Halduskohtu 07.01.2025 määruse resolutsiooni p-id 8 ja 9 muutmata.

5. 15.01.2025 teatas Hankija vaidlustuskomisjonile, et *vastavalt jõustunud kohtulahendile nr 3-25-33 on täna hankija sõlminud lepingud vaidlustatud riigihankes vr 285787*. Teatele olid lisatud 15.01.2025 Riigihanke osades 1–3 ja 5 sõlmitud lepingud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

6. Vaidlustusmenetlus lähtub isiku subjektiivsete õiguste kaitse põhimõttest ning kohtu- ja vaidlustuskomisjoni pikaajalise praktika kohaselt on isikute hankemenetluses osalemise ainus seaduslik eesmärk majanduslik huvi sõlmida hankeleping. Seega on vaidlustusmenetluses kaitstav õigushüve õiguspärane hankelepingu sõlmimise võimalus ja vaidlustuse rahuldamine peab aitama kaasa vaidlustaja õiguste kaitsele või rikutud õiguste taastamisele.

Käesoleval juhul oli vaidlustus esitatud RHS § 189 lg 1 mõttes tähtaegselt – 10 päeva jooksul ja enne hankelepingute sõlmimist (vaidlustus oli esitatud Riigihanke osades 1-3 ja 5 Kolmandate isikute kõrvaldamata jätmise otsuste kehtetuks tunnistamise otsustele eesmärgiga saavutada olukord, kus Hankija sõlmiks nendes Riigihanke osades hankelepingu Vaidlustajaga), st vaidlustuse esitamise hetkel oli vaidlustusmenetluses eespoolnimetatud õigushüve kaitstav.

Seoses hankelepingute sõlmimisega 15.01.2025 on see asjaolu aga muutunud.

Vaidlustaja taotletav eesmärk ei ole enam saavutatav (vaidlustus on esitatud Hankija otsuste

kehtetuks tunnistamiseks, kuid analoogselt HKMS § 267 lg-ga 6, mille kohaselt *kui hankija on sõlminud kehtiva hankelepingu, ei tühista kohus hankelepingu aluseks olevat haldusakti, ei tunnista vaidlustuskomisjon pärast kehtivate hankelepingute sõlmimist vaidlustatud otsuseid Kolmandate isikute I ja II kõrvaldamata jätmise kohta enam kehtetuks*), sh ei ole vaidlustusmenetluses enam kaitstav Vaidlustaja huvi jõuda Riigihanke osades 1-3 ja 5 hankelepingute sõlmimiseni Hankijaga (kehtivad hankelepingud on juba sõlmitud).

7. RHS § 197 lg 1 p-i 8 kohaselt lõpeb vaidlustusmenetlus vaidlustuskomisjoni otsusega jätta vaidlustus osaliselt või täielikult läbi vaatamata, kui ilmnevad käesoleva seaduse § 192 lõikes 3 sätestatud alused.

RHS § 192 lg 3 p-i 7 kohaselt jätab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata ja tagastab selle oma otsusega vaidlustajale, kui vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus. Vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus RHS-i mõttes ka juhul, kui Vaidlustaja subjektiivsed õigused ja huvid ei ole (enam) vaidlustusmenetluses kaitstavad ja taotletavad eesmärgid ei ole (enam) vaidlustusmenetluses saavutatavad, millise olukorraga on tegemist käesoleval juhul (vt p 6). Seisukohale, et vaidlustusmenetluse käigus tuvastatud võimatus saavutada olukorda, et hankija sõlmiks riigihankes hankelepingu vaidlustajaga tähendab, et vaidlustus tuleb ülejäänud osas jätta läbi vaatamata, on asunud nt ka Tallinna Halduskohus haldusasjas 3-13-966 tehtud otsuse (p-id 10-12) rõhutades, et vaidlustuse lubatavust saab ja tuleb kontrollida vaidlustusmenetluse kõikides etappides.

Kuna vaidlustusmenetluses ilmnes antud juhul RHS § 192 lg 3 p-is 7 sätestatud alus, tuleb vaidlustus jätta vaatamata.

8. Vaidlustusmenetluse kulud

Kuna vaidlustus jääb läbi vaatamata, on Vaidlustajal õigus nõuda riigilõivuseaduse § 15 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõivu tagastamist. Riigilõivu tagastamise taotlus tuleb esitada vaidlustuskomisjonile vastavalt riigilõivuseaduse §-le 12.

Hankija ja Kolmandate isikute menetluskulude hüvitamist olukorras, kus Vaidlustaja kaotab vaidlustusmenetluses kaebeõigus Hankija tegevuse tulemusel (hankelepingute sõlmimise tõttu), RHS § 198 ette ei näe.

9. Vaidlustaja on esitanud vaidlustuse selgelt eesmärgiga takistada hankelepingute sõlmimist Kolmandate isikutega, milline eesmärk ei ole enam saavutatav, ega ole avaldanud, et teda võiks huvitada ka kahju hüvitamine olukorras, kus õigusvastase riigihanke läbiviimisel võib talle olla tekitatud majanduslikku kahju (RHS § 185 lg 6: *Pärast hankelepingu sõlmimist võib kahju hüvitamise taotluse esitada vaidlustuskomisjonile ettevõtja, kellega jäi hankeleping sõlmimata hankija õigusvastase otsuse või riigihanke alusdokumendi tõttu, välja arvatud juhul, kui ta ei ole õigeaegselt hankija otsuseid või riigihanke alusdokumente vaidlustanud, kuigi tal oli see võimalus olemas*). Selline õigus ja võimalus on Vaidlustajal jätkuvalt olemas: RHS § 189 lg 10 kohaselt *kahju hüvitamise taotluse võib vaidlustuskomisjonile esitada ühe aasta jooksul hankelepingu sõlmimisest arvates*.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk